

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu İŞ ETİĞİ DAVRANIŞ İLKELERİ¹

TÜRKONFED, bünyesinde yer alan tüm organ ve üyeleri ile birlikte Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni ve aşağıda yer alan İş Etiği Davranış İlkelerini iş hayatında uygulamayı kabul etmektedir.

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'nun üyeleri olan Bölgesel ve Sektörel Federasyonlar ile bu federasyonların yönetim kadrolarında görev üstlenen kişiler aşağıda belirtilen "İş Etiği Davranış İlkeleri"ni kendi tüzüklerine aktarmak üzere Genel Kurullarının onayına sunmayı ve etkin bir şekilde uygulamayı taahhüt ederler. Üye federasyonlar ile bu federasyonları oluşturan derneklerin ve üyelerinin bu ilkeleri benimsemesi, hayata geçirmesi ve bu ilkelere aykırı davranan üyelerine yaptırım uygulamaları önerilmektedir.

İş Etiği Davranış İlkeleri

ÖNSÖZ:

Bu ilkeler günümüz iş dünyasının benimsediği, serbest rekabet düzeninin işletilmesi bakımından yol gösterici nitelikteki kişisel ve kurumsal davranış, kural ve standartlarını tanımlamaktadır. İyi iş ilişkisi tesis etmek ve en iyi uygulamaları mümkün kılmak için uyulması gereken genel ilkeleri özetler.

Bu belge gücünü, gönüllü katılıma bağlı olmasından alır. Bu belgede yer alan ilke ve kuralların yüceliği inancı, her türlü denetim ve yaptırımın üzerindedir.

Konfederasyon Ailesi; üyemiz Federasyonlar, federasyonları oluşturan dernek üyeleri ile bu üyelerin kuruluşları (firmaları) olarak yurt içinde ve dışında, iş yaptığı kişi ve kuruluşlara, içinde bulunduğu topluma, müşterilerine, tedarikçilerine ortaklarına ve çalışanlarına karşı tüm eylem ve işlemlerinde İş Etiği Davranış İlkelerine uygun tutum ve davranış içinde olur ve bu ilkelerin yaygınlaşarak benimsenmesinde görev üstlenirler.

Amaçlarımız

- Serbest rekabetin işlemlerini sağlayan ve evrensel kabul gören iş etiği ilkelerini tanımlamak;
- İş yaşamında karşılıklı güven ilkesinin yerleşip gelişmesine katkıda bulunmak;
- İş etiğine uymayan tutum ve davranışları önlemek;
- İş alanında ve kendi sektöründe iş etiğini savunarak bu ilkenin yerleşmesi ve iyileşmesi için çaba göstermek;
- İş etiğine uymamanın ülke kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasına katkı sağlayacağı bilincini yaymak ve yaygınlaştırmaktır.

Genel İlkeler

A. Dürüstlük

Konfederasyon Ailesi olan derneklerin üyeleri ve üyelerin kuruluşları, onurlu ve dürüst davranış kurallarına bağlı kalırlar. Bu çerçevede:

- Ticari faaliyetleri ve sundukları hizmet ve ürünleri ile başkalarına bilerek zarar vermezler.
- Saklı tutulması gereken hiçbir bilgiyi, çıkarları için kullanmazlar.

¹ İşbu belge Konfederasyonun 30.03.2013 tarihli Genel Kurulunda görüşülmüş ve oy birliği ile Konfederasyon Tüzüğüne ayrılmaz bir parçası olarak yürürlüğe girmiştir.

- Şirketleri, yan kuruluşları, iştirakleri ile bağılı oldukları veya yönetiminde buldukları şirket veya kuruluşlarının faaliyetleriyle ilgili olarak, başka kişi ve kuruluşların bağımsız karar verme yeteneklerini etkileyerek çıkar sağlamazlar.
- Kendilerinin ve başkalarının ticari ve mali durumları hakkında yanıltıcı açıklama ve tanıtım gibi aldatıcı davranışlarda bulunmazlar.
- Ürettikleri ürün ve hizmetlerin sorumluluğunu taşır; bu ürün ve hizmetlerin kullanılmasından kaynaklanan zararların giderilmesi için gereğini yapmaktan kaçınmazlar.

B. Hukuka Saygı

Konfederasyon Ailesi olarak derneklerimiz üyeleri ve kuruluşları, tüm faaliyetlerinde, ulusal ve evrensel hukuk normlarına saygılı olmak zorundadırlar. Bu kapsamda:

- Yasaların öngördüğü yönetsel ve denetimsel tüm yükümlülüklerini yerine getirirler.
- Gerçeği yansıtmayan, sahte veya yanlış kayıt tutmaz; yetkili mercilere yanıltıcı bilgi vermezler.
- Yasadışı ya da suç oluşturacak faaliyetlere girmezler. İş yaşamında, iş ve toplum ahlakının onaylamayacağı yol ve yöntemlere başvurmazlar.
- Yasaları ve uluslararası benimsenmiş dürüstlük ilkelerini saptırarak haksız rekabet doğuracak çalışmalar içine girmezler.

C. Çalışma Ortamı ve Çalışanlar

Konfederasyon Ailesini oluşturan dernek üyeleri ve kuruluşları;

- Çalışanlarıyla olan ilişkilerinde, dürüstlük, eşitlik, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlama, kişiliklerine saygı duyma, yasalara aykırı işlem yapmaya zorlamama, kişisel gelişimlerine katkıda bulunma temel ilkelerine uyarlar.
- Kişi ve kuruluşlar, çalışanların haklarıyla ilgili olarak ırk, renk, din, siyasi düşünce, felsefi inanç, mezhep, yaş ve bedensel engeller veya cinsiyete dayanan bir ayrıcalık yapmazlar, fırsat eşitliği sağlayan tüm yasa ve yasal düzenlemelere bağılı kalırlar. Bu özellikleri nedeniyle çalışanlar taciz edilemez. İş yerinde ırksal, dinsel ayrımcılık ya da cinsel taciz sayılabilecek davranış ya da eylemlere izin verilmez.
- Çalışanlarla ilgili bütün kişisel bilgilerin güvenlik içinde korunmasını ve gizli kalmasını sağlarlar.
- Çalışanlarını, mesleki gelişmelerine katkı sağlayacak bilgi ve becerileri edinmeleri için teşvik ederler.
- Yasaların ve rekabetin getirdiği kısıtlamalara uymak kaydıyla, şirketin geleceğine ilişkin karar ve bilgileri paylaşırlar.
- Çalışanların tavsiye, görüş ve şikayetlerinin dinlendiği ve değerlendirildiği kurumsal çalışmalar yaparlar.
- Meslek geleneklerinin gelişmesine, uygulanmasına ve yaygınlaşmasına gayret ederler. Yazılı olmayan geleneksel iş ve ahlak kurallarının da yurt sathında yayılması ve anlaşılması için yardımcı olurlar.
- Çalışanların birbirilerine sosyal baskı, psikolojik şiddet, mobing uygulamasına izin vermez. Bu gibi uzun süreli sistematik baskı uygulamalarının önüne geçilmesi için her türlü tedbiri alır.

D. Bilgi Elde Etme, Kullanma ve Saklama

Konfederasyon Ailesi olarak derneklerimiz üyeleri ve kuruluşları, iş ilişkileri ve görevleri çerçevesinde bilgi elde etme, kullanma ve saklama konusunda şeffaflık ve dürüstlük ilkelerine özen gösterirler. Bu çerçevede, yasalara ve rekabet güçlerini tehlikeye sokmama koşuluna uygun olarak;

- Üyesi oldukları diğer kurum ve örgütler hakkında doğru ve tam bilgi verirler.
- Kamuoyunu, şirket politikaları ve performansı, çevre ve etik değerleri açılarından işletmelerin yapıları ve faaliyetleri ilgili konularda bilgilendirirler.
- Hissedarlara ve yatırımcılara, doğru bilgiye dayalı karar alabilmeleri için düzenli şekilde güvenilir ve ayrıntılı bilgi verirler.
- Müşteri ya da iş ortaklarının iznini ve onayını almadıkça, ya da yasal bir zorunluluk bulunmadıkça, saklı tutulması gereken bilgileri korumak zorundadırlar. Bu tür bilgilerin amaç dışı ve haksız kullanılmasından sorumludurlar.
- İş ve toplum ahlakının onaylamayacağı yol ve yöntemlere başvurarak işle ilgili sır ya da gizli bilgi elde etmeye yeltenmezler.

E. Çevre

Konfederasyon Ailesi olarak derneklerimiz üyeleri ve kuruluşları, faaliyetlerinden dolayı doğanın ve kültürel ve tarihi dokunun zarar görmemesine özen gösterirler. Çevreyle ilgili bütün yasal düzenlemelere uyarlar.

F. Siyasi Partilerle İlişkiler

Bu bölümde yer alan ilkeler Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu Yönetim Kurulu üyeleri ile üye federasyonların başkanları için bağlayıcıdır. Üye federasyonların, başkanı hariç diğer yönetim kurulu üyeleri; federasyon üyesi derneklerin yönetim kurulu üyeleri ve her ikisinin yönetim kadrolarında görev üstlenen kişiler için ise ihtiyaridir.

- Üyeler, şirketleri, yan kuruluşları, iştirakleri ile bağlı oldukları veya yönetiminde buldukları şirket veya kuruluşlarında, aktif görevde olan milletvekillerini ve kamu görevlilerini istihdam etmezler; yönetim, denetim ve diğer hiç bir organında görev vermezler. Kamu ortaklığı bulunan üye şirketlerinin bünyesinde çalışan kamu görevlileri ve üniversitelerde çalışan öğretim üyeleri bu kurala istisna teşkil eder.
- Üyeler ve kuruluşları çalışanlarının siyasi partilerle olan ilişkilerini ticari çıkarları doğrultusunda yönlendirmez ve bu ilişkilerden bireysel ve kurumsal çıkar elde etmeye çalışmazlar. Siyasi partilere karşı bağımsızlıklarını ve tarafsızlıklarını korur, partilerde aktif görev alamaz ve menfaat ilişkilerine girmezler.